

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Υπηρεσία Συντονισμού

Γραφείο Νομικών & Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119

Ταχ. Κώδικας: 11526 Αθήνα

Πληροφορίες: Κ.Παραπετροπούλου

Τηλέφωνο: 2131513354

E-mail: k.papapetropoulou@prv.ypoka.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων

ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτή κ. Ιωάννη Ανδριανό
2. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε Ερώτηση»

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 2850/26.1.2024 Ερώτηση

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τον Βουλευτή κ. Ιωάννη Ανδριανό, επισημαίνουμε ότι η Κυβέρνηση, έχοντας απόλυτη επίγνωση της σημασίας της ελάφρυνσης του ενεργειακού κόστους για την εξασφάλιση της αγροτικής παραγωγής, όπως παγίως έπραξε ήδη από τις πρώτες ημέρες της πρόσφατης ενεργειακής κρίσης με στόχο την εξομάλυνση των προβλημάτων από την αύξηση των τιμών της ενέργειας και στον αγροτικό τομέα, προέβη επιπρόσθετα στις 2/2/2024 και στις 13/2/2024 στην ανακοίνωση μέτρων για τη μείωση του κόστους του αγροτικού ρεύματος και τη ρύθμιση χρεών που έχουν σωρευτεί από την κατανάλωση ενέργειας. Ειδικότερα, στα μέτρα αυτά συμπεριλαμβάνονται τα εξής:

1. Ρύθμιση των χρεών προς τη ΔΕΗ και άλλους παρόχους των Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ), που φτάνουν σήμερα τα 87 εκατ. ευρώ. Στην Θεσσαλία οι ΟΕΒ θα καταργηθούν και οι σχετικές δραστηριότητες θα ενταχθούν στο νέο Οργανισμό Υδάτων Θεσσαλίας, με το Κράτος να αναλαμβάνει το 75% του χρέους των ΟΕΒ της Θεσσαλίας (8 εκατ. ευρώ). Στην υπόλοιπη Ελλάδα τα χρέη (76 εκατ. ευρώ) θα ρυθμιστούν με δεκαετή εξόφληση και μηδενικό επιτόκιο, το οποίο θα επιδοτηθεί από το Κράτος.

2. Πρόσθετη έκπτωση 10% στο αγροτικό ρεύμα έπειτα από απόφαση της ΔΕΗ. Η έκπτωση θα ισχύσει από τον Μάιο μέχρι και τον Σεπτέμβριο (μήνες υψηλών αγροτικών καταναλώσεων).

3. Με έναρξη τιμολόγησης από την 1η Απριλίου ξεκινά πρόγραμμα χαμηλών τιμών για το αγροτικό ρεύμα με τη μορφή διμερών μακροχρόνιων συμβάσεων.

Το πρόγραμμα δύνανται να προσφέρουν όλοι οι πάροχοι ηλεκτρικού ρεύματος και σ' αυτό δύνανται να συμμετέχουν όλοι οι κάτοχοι συνδέσεων αγροτικού ρεύματος. Οι όροι του προγράμματος έχουν ως εξής:

Εκτιμήσεις τιμών: Για τα πρώτα 2 έτη με έναρξη τιμολόγησης την 1η.4.2024 οι τιμές είναι σταθερές και διαμορφώνονται (κατά μέγιστο) ως εξής:

- Κάτοχοι συνδέσεων αγροτικού ρεύματος που ανήκουν σε συνεργατικά σχήματα ή ασκούν συμβολαιακή γεωργία χωρίς ληξιπρόθεσμες οφειλές: 9,3 λεπτά την κιλοβατώρα
- Λοιποί κάτοχοι συνδέσεων αγροτικού ρεύματος χωρίς ληξιπρόθεσμες οφειλές: 9,8 λεπτά την κιλοβατώρα
- Κάτοχοι συνδέσεων αγροτικού ρεύματος που ανήκουν σε συνεργατικά σχήματα ή ασκούν συμβολαιακή γεωργία με ληξιπρόθεσμες οφειλές: 10,5 λεπτά την κιλοβατώρα
- Λοιποί κάτοχοι συνδέσεων αγροτικού ρεύματος με ληξιπρόθεσμες οφειλές: 11 λεπτά την κιλοβατώρα

Οι τιμές αυτές αφορούν στο σύνολο της κατανάλωσης των συγκεκριμένων παροχών. Για τα υπόλοιπα 8 έτη για το 1/3 της κατανάλωσης των συγκεκριμένων παροχών η τιμή είναι ενιαία και διαμορφώνεται στα 9 λεπτά την κιλοβατώρα. Για την υπόλοιπη κατανάλωση (τα 2/3) οι κάτοχοι συνδέσεων αγροτικού ρεύματος δεν έχουν κάποια δέσμευση και δύνανται να την προμηθεύονται ελεύθερα από την αγορά (ελευθέρως από τον ίδιο ή άλλο πάροχο). Τα σχετικά συμβόλαια είναι σταθερά με ενιαία ρήτρα αποχώρησης ύψους 70 ευρώ. Οι πάροχοι που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα θα λάβουν όρους σύνδεσης για τα συγκεκριμένα έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που θα υποστηρίζουν το πρόγραμμα κατ' απόλυτη προτεραιότητα. Το πρόγραμμα αυτό αντικαθιστά το πρόγραμμα μακροχρόνιων διμερών συμβάσεων για τα συνεργατικά σχήματα και τη συμβολαιακή γεωργία που είχε ανακοινωθεί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

4. Οι κάτοχοι συνδέσεων αγροτικού ρεύματος με ληξιπρόθεσμες οφειλές μπορούν να ρυθμίσουν τις οφειλές τους στους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας με εξόφληση σε μια δεκαετία και μηδενικό επιτόκιο. Το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος αναλαμβάνει η πολιτεία με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης.

5. Σημαντική τομή είναι και το πρόγραμμα «Απόλλων», το μεγαλύτερο πρόγραμμα ενεργειακού συμψηφισμού με πράσινη ενέργεια στη Χώρα. Μέσα από διαγωνισμούς θα επιλεχθούν ώριμα έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), τα οποία θα ξεκινήσουν να ηλεκτρίζονται εντός διετίας. Η ενέργεια, που θα παράγεται από τα έργα αυτά, θα προορίζεται για να καλύψει μέρος των ενεργειακών αναγκών των ευάλωτων συμπολιτών μας, των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, των ΔΕΥΑ, αλλά και των 3.500 παροχών κατανάλωσης Τοπικών και Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων. Μέσα από το πρόγραμμα «Απόλλων, δηλαδή, οι ΤΟΕΒ και ΓΟΕΒ θα έχουν σημαντική και μόνιμη ανακούφιση από το ενεργειακό κόστος, που εμποδίζει την εκπλήρωση της καίριας αποστολής τους και ανακόπτει την αναπτυξιακή τους δυναμική.

6. Για τους μεμονωμένους αγρότες θα ξεκινήσει άμεσα νέο πρόγραμμα με τίτλο «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι», ύψους 30 εκατ. €, για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών (φ/β) σταθμών έως 50kW για ενεργειακό συμψηφισμό. Παράλληλα, για τον πρωτογενή τομέα, σε κάθε υποσταθμό του ΔΕΔΔΗΕ δεσμεύεται ηλεκτρικός χώρος από 3MW έως και 6MW για την εγκατάσταση φ/β σταθμών έως και 50kW και εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού για την κάλυψη των ενεργειακών τους αναγκών.

Επιπλέον να σημειωθεί ότι τα τελευταία δυόμισια χρόνια έχουν υιοθετηθεί σημαντικά μέτρα σε ό,τι αφορά την προώθηση της χρήσης ΑΠΕ στον αγροτικό τομέα και ειδικότερα:

Με την ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/7849/3166/23.08.2021 Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «*Προσθήκη νέων κατηγοριών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε και Σ.Υ.Θ.Υ.Α στον Πίνακα 1 της περ. β' της παρ.1 του άρθρου 4 του ν.4414/2016 και καθορισμός των Τ.Α και των τιμών του Επιτοκίου Αναγωγής, σύμφωνα με παρ.10 του άρθρου 3 και της παρ.5,6 και 7 του άρθρου 4 του ν.4414/2016 (ΦΕΚ Α' 149)*» προστέθηκαν στον Πίνακα 1 της περ. 1β της παρ.1 του άρθρου 4 του ν.4414/2016 , εκτός των άλλων, δύο νέες κατηγορίες σταθμών:

- Σ.Η.Θ.Υ.Α με χρήση βιορευστών (που παράγονται από πρώτες ύλες, πλην αυτών που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΧ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001), ισχύος έως 1MW, με αξιοποίηση της παραγόμενης ενέργειας για αγροτικούς σκοπούς, με Τ.Α 203€/MWh.
- Σ.Η.Θ.Υ.Α με χρήση βιορευστών (που παράγονται από πρώτες ύλες, πλην αυτών που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΧ της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001), ισχύος 1 MW, με αξιοποίηση της παραγόμενης ενέργειας και των καυσαερίων για αγροτικούς σκοπούς, με Τ.Α 206€/MWh.

Παράλληλα, για την εξυπηρέτηση αποκλειστικά των αγροτικών εκμεταλλεύσεων ελήφθησαν οι κάτωθι πρωτοβουλίες:

Ήδη από τον Δεκέμβριο του 2019 με τον ν. 4643/2019 δόθηκε η δυνατότητα να μπορούν οι αγρότες να εγκαθιστούν ένα φ/β, με το οποίο θα κάλυπταν πρωτίστως τις ενεργειακές τους ανάγκες, και το πλεόνασμα παραγόμενης ενέργειας μέχρι ποσοστού 75% θα μπορούσαν να το λαμβάνουν ως αποζημίωση με την ισχύουσα τότε σταθερή ταρίφα.

- Για όσους δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα, επιτρέπεται η εγκατάσταση φ/β για net metering (Ενεργειακό συμψηφισμό) με μέγιστη εγκατεστημένη ισχύ τα 100kW (ανά παροχή κατανάλωσης).
- Για τους εγγεγραμμένους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 για εγκαταστάσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 και αγροτικών χρήσεων, επιτρέπεται το virtual net metering (εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός) με μέγιστη ισχύ τα 100kW ανά παροχή κατανάλωσης.
- Οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 για εγκαταστάσεις αγροτικών εκμεταλλεύσεων του ν. 3874/2010 και αγροτικών χρήσεων έχουν την δυνατότητα να συμμετέχουν σε μία Ενεργειακή Κοινότητα, να εγκαταστήσουν ένα φ/β για εφαρμογή virtual net metering (εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού) με μέγιστη ισχύ έως και το 100% του αθροίσματος της συμφωνημένης ισχύος του συνόλου των προς συμψηφισμό καταναλώσεων.

Επιπλέον, δημιουργήθηκε το πρόγραμμα «Φωτοβολταϊκά στη στέγη», με το οποίο διατέθηκαν 30 εκατ. ευρώ αποκλειστικά για τους κατ' επάγγελμα αγρότες ώστε να επιλέξουν σε εγκατάσταση φωτοβολταϊκό με μπαταρία ή και χωρίς μπαταρία και επιδότηση 40% για το φωτοβολταϊκό και 90% για την μπαταρία. Στο εν λόγω πρόγραμμα οι αγρότες είχαν την δυνατότητα να υποβάλουν αιτήσεις για περισσότερες από μία παροχές.

Επιπρόσθετα, επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με την ανακοίνωση υπ' αριθ. 2022/C 131 I/01 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με το προσωρινό πλαίσιο κρίσης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, όπως τροποποιήθηκε με τις ανακοινώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής C/2022/5342 και C/2022/426/01, καθώς και σύμφωνα με την ανακοίνωση υπ' αριθ. 2023/C 101/03 της Επιτροπής σχετικά με το προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, και ειδικότερα βάσει του σημείου 62 (α) της τελευταίας ανακοίνωσης, ορίζεται ότι το όριο επιδότησης σε δικαιούχο που δραστηριοποιείται στους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων ανέρχεται στο ποσό των 250.000€. Περαιτέρω, βάσει του ανωτέρω πλαισίου εκδόθηκε η υπ' αρ. C(2022) 7146/3.10.2022 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. C(2023) 3351/16.05.2023 Απόφασή της, όπου στο σημείο 10 (c) ορίζεται ότι σε κάθε δικαιούχο, το οποίο δραστηριοποιείται στους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, δεν μπορεί να χορηγηθεί επιδότηση που να υπερβαίνει τις 250.000€. Κατόπιν των ανωτέρω, εκδόθηκε η ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/152/4/02.01.2023 ΚΥΑ (Β'3), όπου στο άρθρο 3 ορίζεται ότι το συνολικό ποσό ενίσχυσης, που μπορεί να λάβει κάθε δικαιούχος που δραστηριοποιείται στους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 250.000€.

Το προαναφερθέν σχήμα κρατικής ενίσχυσης συμπεριέλαβε πάνω από 192.000 δικαιούχους με αγροτικές παροχές, ανεξαρτήτως παροχής ισχύος και επιπέδου τάσης, με ποσά επιδότησης που ξεπέρασαν τα 220 εκατ. ευρώ, ειδικά για τη συγκεκριμένη κατηγορία καταναλωτών.

Κρίνεται δε σκόπιμο να σημειωθεί ότι, το συνολικό ποσό που έχει διατεθεί σε αγροτικές παροχές κατά τη διάρκεια της ενεργειακής κρίσης, τα περασμένα 2,5 έτη, ξεπέρασε τα 600 εκατ. ευρώ μειώνοντας σε μεγάλο βαθμό, τηρουμένων των δημοσιονομικών περιθωρίων της χώρας, το αυξημένο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας που προκλήθηκε από εξωγενείς παράγοντες.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, σε συνεργασία με την αρμόδια Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου Οικονομικών, διερευνά την επίλυση του ζητήματος επιστροφής επιδοτήσεων, ειδικά σε ΓΟΕΒ/ΤΟΕΒ της χώρας, λόγω υπέρβασης του ανώτατου επιτρεπτού ορίου του συνολικού ποσού καταβαλλόμενης κρατικής ενίσχυσης (250.000€), στο πλαίσιο του καθεστώτος που θεσπίστηκε με την ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/152/4/2023 (ΦΕΚ Β'3), με βάση τα ορισθέντα στις σχετικές εγκριτικές αποφάσεις της ΕΕ (SA.103978, SA.106574).

Υπογραμμίζουμε ότι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας παρακολουθεί στενά το ζήτημα του κόστους της ενέργειας ως προς το σκέλος της αγροτικής παραγωγής και διαμορφώνει τις αναγκαίες παρεμβάσεις του σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία, στοχεύοντας πάντοτε στην εξομάλυνση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι αγρότες.

Τέλος, επισυνάπτουμε το με αρ. πρωτ. 9501/176/06.02.2024 έγγραφο της Διεύθυνσης Ηλεκτρικής Ενέργειας/ΥΠΕΝ, στο οποίο παρατίθεται το σύνολο των μέτρων ανακούφισης των αγροτών, τα οποία θεσμοθετήθηκαν από την Κυβέρνηση από τις πρώτες ημέρες της πρόσφατης ενεργειακής κρίσης.

Η Υφυπουργός

Αλεξάνδρα Σδούκου